

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ
UNIwersYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
NARODOWY UNIwersYTET TRANSPORTU
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
CHERSOŃSKI WYDZIAŁ ODESIEGO UNIwersYTETU SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI – STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM VIII: DIALOG W ROZWOJU NAUK I EDUKACJI**

**Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomrya, Vasyl Ilnytskyj**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ
TOM VIII: ДІАЛОГ У РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький**

Konin – Użhorod – Kijów – Chersoń
2020

Конін – Ужгород – Київ – Херсон
2020

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том VIII: діалог у розвитку науки та освіти / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Київ – Херсон: Посвіт, 2020. 394 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom VIII: dialog w rozwoju nauk i edukacji / [Red.: J. Grzesiak, I. Zymomrya, W. Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Chersoń: Poswit, 2020. 394 s.

ISBN 978-617-7235-50-6

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей VIII-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomrya**; dr hab., prof. **M.Zymomrya**; **V.Boichuk**; dr hab., prof. **V.Halunko** (executive editor); dr **P.Davydov**; dr hab., prof. **O. Dobrowolska**; dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **O.Newmerzycka**; dr hab., prof. **V.Tyshchenko**; dr **A.Wloch**; dr **S.Wloch**; dr **I.Plieth-Kalinowska**; dr **O.Zymomrya**; dr **M.Pahuta**.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ., проф. **Я.Гжесяк**; доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомря**; доктор філологічних наук, проф. **М.Зимомря**; **В.Бойчук**; доктор юридичних наук, проф. **В. Галуцько** (відповідальний секретар); кандидат філософських наук, доцент **П.Давидов**; доктор філологічних наук, проф. **О. Добровольська**; доктор історичних наук, проф. **В.Ільницький**; доктор педагогічних наук, проф. **Ю.Кузьменко**; доктор педагогічних наук, проф. **Т.Мішеніна**; доктор педагогічних наук, проф. **О.Невмержицька**; доктор наук з фізичного виховання і спорту, проф. **В.Тищенко**; д-р **А. Влох**; д-р **С. Влох**; д-р **І.Пліт-Каліновська**; кандидат філологічних наук, доц. **О.Зимомря**; кандидат педагогічних наук, доц. **М.Паруга**;

Recenzenci:

dr hab., prof. **Zenon Jasiński**
dr hab., prof. **Ihor Dobriański**

Рецензенти:

д-р габ., проф. **Зенон Ясіньскі**
д-р педагогічних наук, проф. **Ігор Добрянський**

ISBN 978-617-7235-50-6

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2020
© Посвіт, 2020

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Андрусишин Т., Полюга В. Диференціація гендерних ролей, стереотипів та стандартів у галузі музичного мистецтва	11
Боженський А., Душний А. «Вокальна шевченкіана» в контексті навчально-репертуарного доробку кафедри народних музичних інструментів та вокалу ДДПУ ім. І. Франка	14
Галів М., Дубина К. До історії гімназії оо. Василян у Дрогобичі (1775–1784).....	16
Гапєєва О. Особливості інформаційної війни на прикладі російсько-грузинської війни 2008 р.....	19
Дем'янова Т. Музична виконавська діяльність дітей дошкільного віку.....	21
Екман М., Бурман К. Історичний феномен виконання творів «ДТК» Й. С. Баха у фортепіанному виконавстві ХХ ст.: канадська інтерпретація Г. Гульда	23
Зякун А. Музей культу і побуту Києво-Печерської лаври.....	25
Ільницький В., Кантор Н. Застосування компрометаційних методів боротьби радянської адміністрації проти учасників ОУН та УПА: невідоме архівне свідчення	28
Ільницький В., Михаць Р. Боротьба радянської репресивно-каральної системи проти українського визвольного руху: нове документальне свідчення	32
Коваленко Н. Розгортання сільської кіномережі на Житомирщині в 1945–1950 рр.....	41
Коваленко Т. Біженці у внутрішніх губерніях Російської імперії в роки Першої світової війни: загальні риси дослідження.....	43
Косилова О., Зіноватна Л. Сучасні підходи до створення педагогічного репертуару. Презентація збірника «Етюди для фортепіано» з методичними рекомендаціями	44
Лисенко Г. Освітня діяльність українських громад.....	46
Огар А., Галів М. Репресії проти інтелігенції Дрогобицької області у 1946 р.....	48
Осмачко Ю. «Майстер фортепіанного туше»: пам'яті відомого українського піаніста-віртуоза Олександра Слободяника.....	51
Русин М. Правління імператора Юліана у польській історіографії.....	53
Сторонська Н. Посібник «Дзвени, бандуро!» Ю. Чумака та Н. Цигилик-Чумак у контексті компонування бандурного репертуару.....	55
Ткачук І. Живопис: класична система взаємодії.....	57
Чижов О. Формування бібліотечної мережі на території Сумщини у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст	58
Шкода Н., Фрайтер І. Склад військового духовенства південно-українського регіону останньої чверті ХVІІІ – середини ХІХ ст.....	61

Ярушак М., Галів М. Репресії проти студентської молоді Дрогобицької області (1946–1947 рр.)	63
--	----

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Александрович Т., Малинка М. Дослідження проблем дидактики у вітчизняній науковій думці XXI ст	68
Алмаші-Копин А., Білик О. Формування педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів у світлі вимог нової української школи	70
Бадер С. Становлення ціннісно-сміислової парадигми в освіті: стан та перспективи	72
Барановська О. Інформаційна компетентність як ключова складова педагогічних технологій за філологічним спрямуванням	75
Басараб В., Король Н. Педагогічні технології у професійній підготовці майбутнього вчителя початкових класів	78
Баяновська М. Духовна творчість педагога у контексті європейських цінностей	80
Беспалько В., Гмітер Г. Професійно-ціннісні орієнтації майбутнього вчителя музичного мистецтва: до сутності поняття	82
Беспалько Л., Куцик О. Особливості дослідницьких умінь майбутніх учителів початкових класів	84
Бобирєва О. Поняття фахової компетентності вихователя закладу дошкільної освіти	86
Бондаренко Л. Конкурс відеопоезій як сучасна форма позааудиторної роботи з майбутніми учителями української літератури	89
Ващенко Л. Особливості профільної спеціалізації старшокласників та форми їх підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання	90
Włoch A., Włoch S. Diagnostowanie uczniów a jakość kształcenia	92
Воробйова А. Механізми розвитку метакогнітивної компетентності студентів	97
Гаврило О. Педагогічні дослідження з проблеми формування пошуково-дослідницької діяльності дітей дошкільного віку	99
Ганєва О. Використання інтерактивних технологій навчання як засіб розвитку творчого потенціалу студентів на заняттях математики	101
Grzesiak J. Ciągłość i zmiana w dialogiczności ku poprawie edukacji	104
Давидченко І. Інноваційні педагогічні технології формування лінгвокультурологічної компетентності на заняттях зарубіжної літератури	109
Демянчук М. Актуалітети проблеми навчання майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи в практичній діяльності	112
Дрозіч І. Майстер-клас як форма підвищення професійної компетентності майстрів виробничого навчання	113
Жадько О. Науково-методична підготовка вчителів як напрям взаємодії закладів загальної середньої освіти та органів місцевого самоврядування	116

Zaskórska A. Wartości dialogowego reformowania edukacji szkolnej.....	117
Зимомря М., Якубовська М., Зимомря І. Аксиологічні засади культурологічної парадигми	122
Зимомря М., Якубовська М., Зимомря О. Формування культурологічної компетентності студентів на основі інноваційних процесів	125
Іваненко С. Прогностичні можливості розвитку іншомовної підготовки студентів немовних спеціальностей	127
Калініченко З. Освіта в інноваційному розвитку українського суспільства	130
Кирильчук Ю. Розвиток критичного мислення майбутнього фахівця сфери туристичного обслуговування: проблемні методи навчання	132
Кіш Н., Канюк О. Методичні системи інтенсивного навчання іноземних мов.....	135
Климчук І. Фінансові аспекти підручникотворення в Україні	136
Козловський Ю., Дольнікова Л. Принципи розвитку наукової діяльності у закладах вищої освіти.....	138
Корень А. Значення моральних цінностей в розвитку особистості	141
Кузнецов Ю. Карантин, наука и образование в Украине	142
Кухарьонюк С. Формування професійної іншомовної компетентності студентів-політологів з використанням відеоматеріалів	145
Литнєва Т. Міжкультурна комунікація при навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей	148
Лупаренко С., Лупаренко І. Видавнича діяльність Харківського товариства поширення в народі грамотності (1869–1920 рр.).....	150
Максименко В. Хореографія як засіб художньо-творчого виховання у процесі фахової підготовки	152
Малинка М. Вплив загальнокультурної компетентності на формування майбутнього фахівця з комп'ютерної інженерії	154
Мельник Т. SMART засоби у системі підготовки майбутніх педагогічних працівників ЗВО: цінність застосування	156
Одокієнко В. Сучасні виклики розвитку економічної науки в Україні.....	158
Парфанович А. Відмінність характеру регулювання дозвіллевої сфери між членами сім'ї та психологічного насильства	161
Парфанович І. Варіативний характер механізмів формування та видових проявів девіантної поведінки	164
Перевознюк В. Шляхи формування самоосвітньої компетентності вчителя англійської мови у Великій Британії.....	166
Піддячий М. Життєдіяльність старшокласників та студентів: здоровий спосіб життя	169
Plieth-Kalinowska I. Empatia versus wypalenie zawodowe nauczycieli.....	171
Побережна Н. Формування мовної особистості правника в умовах полікультурного юридичного простору.....	177

Попова Л. Компетентнісно орієнтовані завдання як засіб формування компетентного мовця на уроках української мови в ліцеї	179
Починкова М. Парадигмальний підхід у формуванні критичного мислення майбутніх учителів початкової школи	181
Редько В. Дидактична сутність шкільного підручника іноземної мови у контексті компетентнісно орієнтованого навчання.....	183
Розенко О., Сидоренко О. Особливості організації педагогічного процесу при навчанні іноземній мові у закладах вищої медичної освіти.....	186
Ruda M., Kuz O. Psychophysiological support for personality professional self-realization in the conditions of formation of specialists for sustainable development.....	187
Стойка О. Реформування державної освітньої політики США (друга половина ХХ ст.).....	189
Ткаченко І., Еньська О. Традиційні та інноваційні технології навчання хореографії у закладах вищої освіти	192
Трофименко В., Кудзіновська І., Пахненко В. Активізація самостійної роботи студентів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.....	193
Тупченко В. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час вивчення іноземної мови	195
Фідкевич О. Формування комунікативної компетентності на уроках інтегрованого курсу «Російська мова і література. 10-11 класи»	196
Черчата Л. Використання потенціалу педагогічного краєзнавства у виховному процесі сучасного закладу вищої освіти	198
Чорноус О. Інформаційно-комунікаційний складник освітнього середовища гімназії як засіб узагальнення та систематизації знань	200
Шахова Г. Технології дистанційного навчання як засіб підвищення рівня навчального процесу в системі післядипломної медичної освіти.....	202
Шевченко І., Левковська Т. Деякі аспекти застосування міжпредметних зв'язків у викладанні вищої математики для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти	203
Шелестова Л. Організація процесу розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання	205
Шокало Ю., Сульжик О. Духовно-моральні основи патріотичного виховання	208
Янєва Л. Шляхи розширення гендерних уявлень дітей старшого дошкільного віку	210
Яценко Т. Дистанційне навчання в системі шкільної літературної освіти.....	212

ФІЛОЛОГІЯ

Азізагаєва Л. Використання інтерактивних вправ на різноманітних етапах занять з англійської мови	216
Азізагаєва С. Інноваційні технології сучасної освіти.....	218

Беценко Т. Методичні рекомендації щодо організації науково-дослідної роботи з топоніміки.....	220
Бойко І. Прагматистичні функції термінів у наукових текстах	222
Василенко О. Гендер у мовленні: особливості прояву.....	225
Газуда О. Оніричний аспект кризі призму парадигматичної взаємозв'язаності.....	228
Гонсалес-Муніс С. Лінгвокультурні особливості роману Тоні Моррісон «Джаз» у мультикультурному аспекті	230
Дацька Т., Кравчина І. Тематична класифікація мовних реалій на позначення адміністративно-політичного устрою США.....	232
Діденко І. Образність діалектної мови у повісті «Лель і Полель» Івана Франка	234
Добровольська О. Історична динаміка мовних процесів у агентивно-професійній лексиці (на матеріалі назв мореплавців та рибалок у середньоанглійській мові)	239
Залужний Р. Комп'ютерні навички перекладача	240
Зимомря М. Англомовна рецепція термінологічної лексики ужиткового мистецтва	242
Ільїна О. Впровадження освітніх інноваційних технологій у ЗВО	244
Kaminska M. Communicative Reading Tasks for the Foreign Language Classroom	247
Качайло К. Національно-мовні особливості українських фразеологізмів з назвами птахів	250
Макухіна С. Значення іншомовного професійного спілкування для здобувачів вищої освіти аграрно-економічного профілю	252
Мишеніна Т. Лінгвалізація історичної пам'яті засобом використання топонімів і гідронімів в історичному романі Ліни Костенко «Берестечко»	254
Онищак Г., Попович Є. «Риси характеру людини» як складова лексико-семантичної групи «Зло» в англійській та українській мовах.....	257
Романова Н. Еліптичні речення «анонімної поезії» середньовісньонімецького періоду: структурно-семантичний аспект	259
Савчук В. Варіативність термінальних тонів як засіб втілення комунікативних ходів англомовних президентських публічних промов	261
Савчук О. Лінгвокогнітивна специфіка виступів Ангели Меркель у парламенті.....	263
Сидоренко О. Специфіка іменувань готелів у центральних регіонах України	266
Khrystych N. The communicative approach and motivation in learning English.....	269
Чубань Т., Кардаш Л. Статус безсполучникових речень (на матеріалі поеми Івана Франка «Лис Микита»)	270
Shayner H., Vilkhovchenko N. The need for developing students' emotional intelligence in the context of foreign languages learning	273

СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Боровицький О. Щодо заходів забезпечення незалежності суддів.....	275
Власенко Т., Давидов П. Медико-правові особливості епідеміології інвалідності при захворюваннях нервової системи в Україні	277
Демченко В. Перегляд історії державного управління: ретроспектива чи перспектива? (на прикладі думок О. Солженіцина).....	280
Кондрашева У., Давидов П. Інформаційний та правовий статус татуювання.....	282
Кравченко А., Кравченко В., Давидов П. Правові аспекти протидії пандемії коронавірусу в Україні та світі	284
Крупіцька А. Національні меншини як суб'єкт етнополітичних відносин.....	287
Кузьменко Ю. Економічні злочини в Україні.....	290
Лазарева А. Причини суїцидальної поведінки студентської молоді в умовах ціннісної толерантності суспільства	292
Лебединська А., Давидов П. Лікарська таємниця та види юридичної відповідальності у разі її недотримання	294
Мищенко А. Пандемія як засіб повернення впливу авторитарних режимів	296
Мощенко Е., Давидов П. Морально-правові аспекти добровільного штучного переривання вагітності	298
Павлюк Н. Впровадження інноваційних продуктів в діяльність органів досудового розслідування	300
Репетій С. Розвиток духовності особистості як засіб виходу із духовної кризи.....	302
Тарасова Т., Насінська Н. Мотивація досягнення успіху сучасних старшокласників	305
Турченко О. Суверенітет і безпека держав в умовах глобалізації	306
Харченко А., Давидов П. Юридичні засади посмертного донорства в Україні	309
Харченко Л. Аксиологічна парадигма сучасної освіти.....	312
Ядловська О. Функціонування державної мови як один з чинників збереження національного характеру	314

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ. КРАЄЗНАВСТВО

Боровик Л., Рудик О., Багрій В. CAD/CAE-системи: їх роль у проектуванні й розрахунку вузлів і деталей автомобільної техніки	317
Гасинець Я., Коваль Г., Карбованець О., Демчинська М., Куруц Н. Адаптації організмів до змінених умов середовища існування	320
Горбач В., Мельничук М. Особливості функціонування гідрографічної мережі річки Устя Рівненської області в умовах техногенезу.....	322

Добровольська К., Мисловська С. Оцінка рівня шумового забруднення міст Вінниця та Шепетівка із застосуванням шумоміру.....	325
Заїкіна Г. Проблема використання танцетерапії у структурі психофізіологічної профілактики фізичної перевтоми.....	327
Золотарьова Т. Опосередковане розвивальне управління корекцією негативних складових людини як системи «біо-соціо-дух».....	330
Калиниченко І., Оберлянд А. Інтегральна оцінка психофізіологічного стану сучасних підлітків.....	332
Латіна Г., Волошина Є. Гігієнічна оцінка рухової активності педагогічних працівників.....	334
Мороз О., Трохимчук І. Видовий склад ряду твердокрилих (coleoptera) в промислових насадженнях суниці волинської області.....	336
Спринь О., Карплюк В. Причини порушень функцій шлунково-кишкового тракту та захворювання, які виникають.....	339
Чир Н., Мельничук М., Чижевська Л., Качаровський Р. Природно-заповідні об'єкти прикордонних районів Волинської області як важливий елемент екологічного туризму.....	341
Шумигай І. Лімнологічний моніторинг Київської області.....	345
Щапова А. Використання індексу маси тіла для оцінки гармонійності фізичного розвитку.....	347
Яворівський Р., Наконечна А. Видовий склад родини <i>Rosaceae</i> Juss. у флорі Золочівського району Львівської області.....	349

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ

Задорожна О. Різновиди технологій тактичної підготовки у сучасних олімпійських спортивних єдиноборствах.....	352
Леонтьєва І., Леонтьєв О. Основи міні-гандбола.....	354
Мандрика В. Травматизм як ключова проблема змішаних єдиноборств.....	359
Марков Р. Фізична культура і спорт як один з найбільш пріоритетних напрямків державної політики в Україні.....	361
Петрушин Д. Проблематика боксу як основного виду підготовки до комплексного єдиноборства в правоохоронних органах.....	364
Пожидаєв М., Петрушин Д. Проблематика громадян у самообороні та деякі аспекти щодо захищення від нападу.....	366
Пустильник О. Робота студентів філологічних спеціальностей з лексикографічним матеріалом як засіб удосконалення предметної компетентності зі здоров'язбереження.....	369
Соколова О., Товстопякко Ф. Использование информационных технологий в спорте.....	371
Тищенко В., Мордвинов К. Обґрунтування застосування тесту Yo-Yo у навчально-тренувальному процесі в гандболі.....	374

Tyshchenko V., Sapun T. Integrated approach to the assessment of the functional condition in handball	375
Чоботько М., Чоботько І., Счастливцев В. Використання фітболів в спортивних іграх дзюдо	377
Відомості про авторів	381

ОСНОВЫ МИНИ-ГАНДБОЛА

Актуальность и анализ последствий исследований. Проблемы повышения качества физического воспитания дошкольников и младших школьников в последние годы вошли в сферу повышенного внимания специалистов. Это обусловлено целым рядом причин и, прежде всего, резким ухудшением состояния здоровья данного возраста. Негативные тенденции в функциональном состоянии дошкольников и школьников в последние годы приняли устойчивый характер и обосновано вызывает особую тревогу за судьбу подрастающего поколения-будущего нашего общества.

Имеющиеся в настоящее время программы и рекомендации по физическому воспитанию для детских учреждений имеет ярко выраженный уклон в сторону

образовательного компонента. При этом практически не затрагиваются вопросы рациональности функциональной нагрузки детей. Следствием этого является то, что, согласно результатам проведенных исследований, организованный двигательный режим позволяет восполнить лишь 55–60% естественной потребности детей в движении.

Вместе с тем, необходимо особо подчеркнуть, что именно в детском возрасте закладывается фундамент и формируется основа почти всех жизненно важных функций, взрослого человека. Детский организм является наиболее восприимчивым к различным внешним воздействиям, а упущенные здесь возможности физического развития практически невозможны в последствии.

Характеристика и история мини-гандбола. Мини-гандбол – это адаптированный к возрастным особенностям детей 3–12 лет вариант спортивной игры гандбол. Игра проводится мячом на специально оборудованной площадке между двумя командами. Её основу составляют естественные движения – ходьба, бег, прыжки, метания; выполняемые различными способами и в различных сочетаниях. Сущность мини-гандбола заключается в стремлении игроков встречающихся команд завладеть мячом и забросить его в ворота защищаемые соперником. Все действия с мячом выполняется руками. Игра проводится в рамках правил, разрешающих противоборства, но пресекающих грубость и неспортивное поведение. Побеждает команда, сумевшая забросить большее число мячей в ворота противника. Достижение успеха обеспечивается не только степень владения техникой игровых приемов, но и тактически обоснованным их практическим использованием, а также согласованность действий всех игроков команды.

Эта игра, включает в себя такие необходимые компоненты детских игр, как радость, переживания, удовольствия одновременно опирается на методические и дидактические основы спортивного обучение детей старшего дошкольного и младшего школьного возраста, мини-гандбол подходит для детей общеобразовательных детских учреждений так и для спортивных. Игра воспитывает скоростные, координационные и другие физические способности, выносливость, а также нравственное качество «командный дух», «честная игра» и др. При этом на первый план выдвигается само участие в игре, а спортивный результат должен оставаться на втором. Одновременно необходимо подчеркнуть не целесообразность в данном возрасте запутывание детей тактическими вариантами и недопустимость так называемой тренировочной работы в прямом смысле слова. Мини-гандбол – это, прежде всего игра, и весь процесс овладения его элементами следует строить в форме игры.

История мини-гандбола насчитывает немногим более 25 лет. Началась после включения гандбола в программу Олимпийских игр 1972 года. Игра является сразу во многих странах (России, Польше, Германии, Швеции, Испании, Франции и др.), а основной причиной являлась попытка ведущих гандбольных держав максимально снизить возрастную планку начала гандбольной специализации. В середине семидесятих годов увидели свет первые разработки-рекомендации, упрощенные правила для занятий и соревнований по мини-гандболу. Значимость и популярность

игры нашли должное отражение в структуре, созданной в 1991 году Европейской гандбольной федерации (EHF), где имеется специальная комиссия и рабочая группа мини-гандбола. Их усилиями разработаны и получили поддержку всех членов EHF и IHF (Международная гандбольная федерация) международная программа популяризации и развития мини-гандбола, правила основные положения тактического использования игры и её элементов в занятиях с детьми.

Методы и организация исследования. Техника основных приемов игры. Под техникой игры понимается – вся совокупность используемых играющими приёмов и способов их выполнения. Техника выполнения приёма – это наиболее рациональная структура применяемых занимающимися движений для решения конкретной игровой задачи. В число основных игровых приёмов мини-гандбола входят: стойки, перемещения; ловля, передачи, ведения, броски и блокирование мяча.

Стойки служат исходным положением при использовании большинства игровых действий и предназначены для облегчения своевременного и правильного их выполнения. Оптимальная поза играющих характеризуется слегка согнутыми в коленных суставах ногами, расставленными врозь на 20–30 см (носок сзади стоящий ноги располагается на уровне пятке впереди стоящей); незначительно наклоненным вперед туловищем; согнутыми в локтевых суставах руками (кисти на уровне живота); округленной спиной и удерживаемой прямо головой. Тяжесть тела должна быть равномерно распределена на обе ноги. Голкиперу ноги целесообразнее располагать параллельно.

Техника перемещений. Мини-гандбол предъявляет высокие требования к подвижности занимающихся. Перемещение для игроков – это способы изменения своего месторасположения на площадке. В игре используются практически все варианты основных способов перемещения: ходьбы, бега, прыжков; основу техники которых составляет правильная работа ног.

Ходьба и бег лицом вперед являются естественными двигательными актами, не нуждающимися в подробном техническом описании. Вынос ноги вперед начинается с бедра, а постановка стопы выполняется с пятки на носок.

Ходьба спиной вперед характеризуется постановкой стопы с носка на пятку, незначительным наклоном туловища вперед для сокращения равновесия и кратковременными поворотами головы назад с целью контроля преодолеваемого пространства во избежание столкновений и падений. Бег выполняется лишь на передней части стопы на слегка согнутых в коленных суставах ногах без полного их выпрямления.

Ходьба приставным шагом выполняется влево или вправо отведением одноименной ноги в сторону с последующим приставлением другой. Перемещение выполняется на передней части стопы слегка согнутых в коленных суставах ног и при незначительно наклоненном вперед туловище.

Ходьба и бег скрестным шагом являются для детей сложнокоординационным способом перемещения. При перемещении влево одноименная нога отводится в сторону, а правая, выполняет скрестные шаги с чередованием постановки впереди и сзади левой, бег скрестным шагом отличается более быстрым темпом и амплитудой

движений. Данный способ перемещения выполняется на передней части стопы согнутых в коленных суставах ног и при слегка наклоненном вперед туловище.

Остановки выполняются прыжком или шагами. В обоих случаях с целью погашения набранной инерции движения присутствуют спорящая постановка ног и последующие сгибания и при отклоненном назад туловище.

Прыжки, как правило, выполняются одновременно с другими приёмами игры: ловлей, передачей, броском мяча. Они осуществляются толчком одной или двух ног обычно вверх или вперед-вверх. Отталкивание производится за счет быстрого разгибания ног. Последующее приземление осуществляется на одну толчковую или сразу, обе ноги. В любом случае оно должно быть мягким, что достигается амортизирующим сгибанием ног.

При ловле мяча обе руки выпрямляются ему на встречу, кисти образуют воронку, основанием которой служат ладони. В момент соприкосновения с ними мяч обхватывается пальцами, руки сгибаются в локтевых суставах, подтягивая мяч к груди. Сгибания рук служит амортизационным движением для гашения силы инерции летящего мяча. После овладения мячом игрок, удерживая его фалангами пальцев обеих рук перед собой на уровне живота, принимает стойку, служащую исходным положением для выполнения последующих игровых действий.

Выделяют две большие группы передачи мяча: передачи двумя и одной рукой. Наибольшую популярность у детей пользуются передачи двумя руками от груди и сверху. Ведущим способом передачи мяча в мини-гандболе служат передачи одной рукой сверху. Техника её выполнения имеет достаточно четко, выраженную двухфазовую структуру: замах и размах мяча.

Замах выполняется отведением руки с мячом в сторону – вверх из положения его перед грудью в двух руках. Так называемое «стартовое положение» характеризуется удержанием мяча сверху – сбоку согнутой в локтевом суставе руке. При этом угол в локтевом суставе должен быть 90 и более градусов: мяч находится на уровне или выше головы передающего; туловище слегка развернуто в сторону передающей руки; вес тела располагаться назади стоящей ноге; а согнутая свободная рука находится перед грудью.

Разгон мяча, т.е. передача ему необходимого для самостоятельного полёта ускорения, осуществляется за счет отталкивания опорной ногой, поворота туловища, главное, быстрого разгибания передающей руки. Окончательная траектория полёта мячу придается движениями кисти. Другая рука при этом отводится назад.

После того, как мяч послан с необходимой скоростью и в нужном направлении, руки спортсмена возвращаются в исходное положение (перед собой на уровне живота) для оптимальной готовности к последующему возможному овладению мячом.

В игре передачи выполняются как с места, так и в сочетании с различными способами перемещения – в ходьбе, беге, прыжке.

Согласно правилам мини-гандбола игрок с мячом в руках может выполнять не более трех шагов, а стоять с ним – не более трех секунд. Расширению его возможностей служит ведение мяча, которое подразделяется на одноударные и многоударные и выбрасыванием вперед. Одноударное ведение выполняется одной

рукой выносом мяча вперед – сторону за счет толчка рукой и направлением его в площадку с разгибанием руки в локтевом суставе и сгибанием в лучезапястном. После отскока мяча от площадки, игрок ловит его вновь для выполнения передачи или броска.

При многоударном ведении мяча после отскока толчкообразным движением руки пальцами вновь посылается на площадку и так до его ловли, после чего ведение считается законченным. Ведение может выполняться только одной рукой и поочередно. Направления ведения задается местом приложения к мячу усилий: при перемещении вперед пальцы касаются мяча сверху-сзади; при повороте влево-сверху-справа; вправо-сверху-слева; назад-сверху-спереди.

Третий способ ведения характеризуется выбрасыванием мяча вперед и перемещением вслед за ним. После одного или нескольких отскоков мяча от площадки игрок ловит его или применяется многоударное ведение.

Броски мяча, как правило, выполняются одной рукой, как и передачи, подразделялись броски сверху, броски и снизу, могут выполняться как с места так и в сочетании с различными способами перемещения – в ходьбе, беге, прыжке. Техника выполнения бросков практически идентична соответствующим передачам. Главное же отличие заключается в необходимости передать мячу большее ускорение, что достигается более энергичным и быстрым выполнением движений в фазе разгона мяча. Блокирование мяча, т.е. препятствие или изменение направления его полета, является основным игровым приемом голкипера и одним из ведущих защитников. Блокирование осуществляется одной или двумя руками (вратарь может отражать мяч и ногами). Блокирование двумя руками характеризуется их параллельным расположением открытыми ладонями к мячу (расстояние между ладонями не должно превышать диаметр мяча). В зависимости от траектории полета мяча блокирование выполняется сверху, сбоку или снизу. При блокировании сбоку двумя руками дальняя рука располагается выше ближней. Во всех случаях напряженные руки блокирующего должны двигаться на встречу мячу. Блокирование может осуществляться на месте, в прыжке, одновременно с выпадом и наклоном туловища.

Перспектива исследования и рекомендации. Всевышеизложенное и предопределяет необходимость активизации поиска путей повышения качества физического воспитания дошкольников и младших школьников. Одним из направлений этой работы, на наш взгляд, может служить оптимизация подходов использования различных адаптивных к детскому возрасту вариантов спортивных игр и их элементов. При этом, наряду с образовательным компонентом, должны поддержать рассмотрению и основные аспекты выполняемой занимающимися физиологической нагрузке.

Одной из наиболее популярных спортивных игр входящих ведущих средств физического воспитания, является гандбол. Сама игра и процесс; овладение её элементами при рациональном практическом использовании оказывают всестороннее положительное влияние на все органы и функциональные системы занимающихся. Адаптивным к возрастным особенностям детей 5–12 лет вариантами игры в гандбол является мини-гандбол. Данное пособие представляет собой попытку рассмотреть

некоторых аспектов применение этой игры в практике физического воспитания дошкольников и младших школьников.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гарбальяускас Ч.Л. Играем в ручной мяч. М.: Просвещение. 1988. 76 с.
2. Клусов Н.П. Мини-гандбол. М.: физкультура и спорт. 1979. 144 с.
3. Пензулаева Л.И. Физкультурные занятия с детьми 5-8 лет. М.: 6 Просвещение. 1988. 143 с.
4. Garcia. C. and other. Minihandball. Vienna. ENF. 1994. 32 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Азізагасва Людмила – викладач англійської мови другої кваліфікаційної категорії ВНК «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Азізагасва Світлана – викладач англійської мови КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Александрович Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри гуманітарно-мистецьких дисциплін та технологій легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну

Алмаші-Копин Ангеліна – викладач образотворчого мистецтва та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Андрушишин Тетяна – аспірантка кафедри методики музичного виховання і диригування Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Багрій Владислав – студент 4-го курсу факультету інженерної механіки Хмельницького національного університету

Бадер Світлана – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Барановська Олена – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України

Басараб Валерій – викладач трудового навчання та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Баяновська Марія – кандидат педагогічних наук, доктор філософії (PhD), доцент, завідувачка кафедри суспільно-гуманітарної та етико-естетичної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти

Беспалько Василь – викладач гри на інструменті гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Беспалько Леся – викладач образотворчого мистецтва та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Беценко Тетяна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Білик Олена – викладач образотворчого мистецтва та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Бобирєва Олена – аспірант кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Мукачівського державного університету

Боженський Андрій – старший викладач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Бойко Ірина – кандидат філологічних наук, асистент кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Бондаренко Лідія – доцент кафедри української літератури Херсонського державного університету

Боровик Людмила – доктор педагогічних наук, професор Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Боровицький Олександр – суддя Сьомого апеляційного адміністративного суду, аспірант кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса

Бурман Консуела – провідний концертмейстер кафедри співу, диригування і музично-теоретичних дисциплін Мукачівського державного університету

Василенко Ольга – кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Ващенко Лідія – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу моніторингу та оцінювання якості освіти загальної середньої освіти Інституту педагогіки НАПН України

Вільховченко Надія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Національного університету «Львівська політехніка»

Власенко Тетяна – студентка 4-го курсу, I-го медичного факультету, Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Влох Агнешка (Wloch Agnieszka) – д-р, Опольський університет в Ополі (Uniwersytet Opolski w Opolu)

Влох Станіслава (Wloch Stanisława) – д-р, Опольський університет в Ополі (Uniwersytet Opolski w Opolu)

Волошина Єлизавета – студентка III курсу Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Воробйова Алла – доцент кафедри практики іноземних мов Херсонського державного університету

Гаврило Олена – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Газуда Олександра – асистент кафедри англійської філології, аспірант кафедри теорії та практики перекладу Ужгородського національного університету

Галів Микола – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Ганєва Ольга – викладач математики, основ початкового курсу математики, методики навчання математики КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Гапєєва Ольга – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, підполковник

Гасинець Ярослава – доцент кафедри ботаніки біологічного факультету Ужгородського національного університету

Гмітер Ганна – викладач методики музичного виховання гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Гонсалес-Муніс Світлана – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Горбач Вікторія – студентка кафедри економічної і соціальної географії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Гжесяк Ян (Grzesiak Jan) – д-р габ., надзвичайний професор кафедри педагогіки та соціальної праці Державної вищої професійної школи в Коніні (Польща)

Давидов Павло – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мовних та гуманітарних дисциплін № 1 Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Давидченко Інна – кандидат педагогічних наук, керівник навчального відділу, викладач кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Дацька Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Дем'янова Тамара – викладач методики музичного виховання КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Демченко Володимир – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету

Демчинська Мирослава – кандидат біологічних наук, доцент кафедри ентомології і збереження біорізноманіття біологічного факультету Ужгородського національного університету

Демянчук Михайло – кандидат педагогічних наук, викладач терапевтичних дисциплін Фахового медичного коледжу комунального закладу вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради

Діденко Ірина – студентка філологічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Добровольська Катерина – доцент кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова

Добровольська Оксана – доктор філологічних наук, професор кафедри іноземної філології та перекладу Національного транспортного університету (м. Київ)

Дольнікова Любов – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

Дрозіч Ірина – кандидат педагогічних наук, методист ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»

Дубина Катерина – студентка історичного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Душний Андрій – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти

Екман Мирослав – концертмейстер та асистент кафедри співу, диригування і музично-теоретичних дисциплін, кафедри музичного мистецтва Мукачівського державного університету

Еньська Олена – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Жадько Олена – здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Задорожна Ольга – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

Заїкіна Ганна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Залужний Роман – студент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського

Заскурска Аґнєшка (Zaskórska Agnieszka) – магістр, Вища школа управління і адміністрації в Познані (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Poznaniu)

Зимомря Іван – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Ужгородського національного університету

Зимомря Микола – академік АН вищої школи України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германських мов та перекладознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Зимомря Мирослава – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Зимомря Олена – кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародних комунікацій Ужгородського національного університету

Зіноватна Лариса – викладач-методист ЦК «Фортепіано» Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабиця

Золотарьова Тетяна – викладач кафедри медико-біологічних основ фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Зякун Алла – кандидат історичних наук, доцент кафедри конституційного права, теорії та історії держави і права Сумського державного університету

Іваненко Станіслав – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування Запорізького національного університету

Ільїна Олена – викладач англійської мови КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Ільницький Василь – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, доцент кафедри мобілізаційної, організаційно-штатної, кадрової роботи та

оборонного планування Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Калиниченко Ірина – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичної культури Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Калініченко Зоя – кандидат економічних наук, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ м. Дніпро, Україна

Камінська Марина – старший викладач кафедри іноземних мов Херсонського державного університету

Кантор Наталія – кандидатка юридичних наук, старша викладачка кафедри правознавства, соціології та політології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Канюк Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов, доцент кафедри іноземних мов Ужгородського національного університету

Карбованець Олена – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мікробіології, вірусології та епідеміології з курсом інфекційних хвороб медичного факультету Ужгородського національного університету

Кардаш Лариса – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української лінгвістики та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Карплюк Валентина – студентка 4 курсу 091. Біологія Херсонського державного університету

Качайло Ксенія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету

Качаровський Роман – магістр географії, інженер II категорії навчальної лабораторії краєзнавчих атласів кафедри фізичної географії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Кирильчук Юрій – доцент кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету

Кіш Надія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Ужгородського національного університету

Климчук Ірина – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України

Коваленко Наталія – кандидат історичних наук, працівник по наданню послуг Черняхівської державної нотаріальної контори у Житомирській області Центрально-Західного Міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Хмельницький)

Коваленко Тетяна – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри соціально-економічних дисциплін Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Коваль Галина – доктор медичних наук, професор кафедри мікробіології, вірусології та епідеміології з курсом інфекційних хвороб медичного факультету Ужгородського національного університету

Козловський Юрій – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

Кондрашева Уляна – студентка 4-го курсу I-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Корень Алла – кандидат педагогічних наук, докторант кафедри теоретичної та консультативної психології факультету психології Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (м. Київ)

Король Ніна – викладач трудового навчання та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Косилова Олена – викладач-методист ЦК «Фортепіано» Бахмутського коледжу мистецтв ім. І. Карабича

Кравченко Аліна – студентка 4-го курсу I-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Кравченко Валерія – студентка 4-го курсу I-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Кравчина Ірина – магістрантка факультету іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Крупіцька Анастасія – студентка 4 курсу юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, науковий керівник: Ядловська Ольга, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат історичних наук ДДУВС

Кудзінювська Інна – кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої математики Національного авіаційного університету

Кузнєцов Юрій – професор кафедри конструювання машин Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Kuz Olha – PhD, Associate Professor Department of Ecological Safety and Nature Protection Activity Viacheslav Chornovil Institute of Sustainable Development Lviv Polytechnic National University

Кузьменко Юлія – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Херсонського факультету Одеського державного університету внутрішніх справ

Курець Наталія – доцент кафедри зоології біологічного факультету Ужгородського національного університету

Кухарьонюк Світлана – викладач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання Житомирського державного університету імені Івана Франка

Куцик Ольга – викладач трудового навчання та художньої праці гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

Лазарева Алла – кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальної роботи та психології Одеського національного політехнічного університету

Латіна Ганна – доцент кафедри медико-біологічних основ фізичної культури Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Лебединська Ангеліна – студентка 4-го курсу I-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Левковська Тетяна – старший викладач кафедри вищої математики Національного авіаційного університету

Леонтєв Олег – старший преподаватель кафедри спортивних дисциплін Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Леонтєва Інна – старший преподаватель кафедри спортивних дисциплін Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Лисенко Галина – кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, документознавства та інформаційної діяльності; ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Литньова Тамара – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання Житомирського державного університету імені Івана Франка

Лупаренко Ірина – завідувач сектором бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Лупаренко Світлана – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Максименко Віра – аспірантка кафедри музичної педагогіки та хореографії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Макухіна Світлана – старший викладач кафедри іноземних мов Херсонського державного аграрного університету

Малинка Микола – старший викладач кафедри гуманітарно-мистецьких дисциплін та технологій легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну

Малинка Микола – старший викладач кафедри гуманітарно-мистецьких дисциплін та технологій легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну, здобувач вищої освіти ОПП «Педагогіка вищої школи» кафедри педагогіки, адміністрування і соціальної роботи ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Мандрика Віктор – викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Марков Роман – викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Мельник Тарас – аспірант кафедри професійної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі

Мельнічук Михайло – кандидат географічних наук, декан географічного факультету, доцент кафедри фізичної географії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Мельнічук Михайло – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Мисловська Світлана – доцент кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова

Михаць Роман – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Мишеніна Тетяна – доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови Криворізького державного педагогічного університету

Мищенко Алла – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв

Мордвинов Кирило – аспірант кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету

Мороз Олександра – студентка 5 курсу психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Мощенко Елла – студентка 4-го курсу I-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Наконечна Анастасія – магістрант хіміко-біологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Насінська Наталія – студентка другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність 053 «Психологія» Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Оберлянд Анастасія – студентка 916 групи Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Огар Анна – кандидатка філологічних наук, старша викладачка кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання у початковій школі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Одокієнко Владислав – аспірант кафедри загальної педагогіки та андрагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Онищак Галина – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології Ужгородського національного університету

Осмачко Юлія – аспірант кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Павлюк Наталія – кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Парфанович Андрій – аспірант, асистент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Парфанович Іванна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Пахненко Валерія – кандидат технічних наук, доцент кафедри вищої математики Національного авіаційного університету

Перевознюк Вікторія – аспірант кафедри психології, педагогіки та філософії; старший викладач кафедри філології та видавничої справи Кременчуцького національного університету ім. Михайла Остроградського

Петрушин Дмитро – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Петрушин Дмитро – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Піддячий Микола – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної Слов'янської Академії освіти імені Яна-Амоса Коменського, головний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України

Пліт-Каліновска Ізабела (Plieth-Kalinowska Izabela) – д-р, Університет імені Казимира Великого в Бидгощі (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Побережна Наталія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Пожидаєв Микола – старший викладач, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Полюга Вікторія – кандидат філософських наук, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Попова Людмила – кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України

Попович Євгенія – викладач кафедри іноземних мов Ужгородського національного університету

Починкова Марія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Пустильник Олена – викладач кафедри фізичної культури та методики її викладання Криворізького державного педагогічного університету

Редько Валерій – доктор педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, завідувач відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України

Репетій Світлана – кандидат психологічних наук, докторант кафедри культурології та філософської антропології НПУ імені М.П. Драгоманова

Розенко Олег – кандидат медичних наук, доцент, декан медичного факультету № 3 Донецького національного медичного університету (м. Маріуполь)

Романова Наталя – доктор філологічних наук, професор кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету

Ruda Mariia – PhD, Lecturer Department of Ecological Safety and Nature Protection Activity Viacheslav Chornovil Institute of Sustainable Development Lviv Polytechnic National University

Рудик Олександр – кандидат технічних наук, доцент кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства Хмельницького національного університету

Русин Марія – кандидат історичних наук, старший науковий працівник відділу фондів музею «Дрогобиччина»

Савчук Валерій – викладач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди

Савчук Ольга – старший викладач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди

Сапун Тихон – магістр, факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму Запорізького національного університету

Сидоренко Олена – кандидат філол. наук, доцент, завідувач кафедри мовних та гуманітарних дисциплін № 3 Донецького національного медичного університету (м. Маріуполь)

Соколова Ольга – кандидат наук по фізическому воспитанию и спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізической культури і спорту Запорожского національного університета

Спринь Олександр – кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології людини та імунології Херсонського державного університету

Стойка Олеся – доцент кафедри іноземних мов Ужгородського національного університету

Сторонська Наталія – провідний концертмейстер та здобувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Сульжик Олександр – методист відділень історії, наук про Землю Рівненської Малої академії наук учнівської молоді

Счастливец Віктор – старший викладач кафедри ФВ Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Тарасова Тетяна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Тищенко Валерія – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету

Ткаченко Ірина – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Ткачук Ілона – викладачка кафедри академічного живопису ЛНАМ

Товстопятко Федор – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізическої культури і спорту Запорозького національного університета

Трофименко Вікторія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вищої математики Національного авіаційного університету

Трохимчук Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології, онкології та медичної фізіології Рівненського державного гуманітарного університету

Тупченко Валерія – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальноосвітньої підготовки Луганського національного аграрного університету (Старобільськ, Луганська обл.)

Турченко Ольга – кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса

Фідкевич Олена – кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України

Фрайтер Ірина – студентка магістратури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького спеціальності «Історія. Середня освіта»

Харченко Андрій – студент 4-го курсу І-го медичного факультету Донецького національного медичного університету, м. Лиман, Україна

Харченко Лариса – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії імені професора І.П. Стогнія ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Христин Ніна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Черчата Лідія – доцент кафедри загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Чижевська Лариса – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії географічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Чижов Олександр – кандидат історичних наук, викладач історії та суспільних дисциплін Сумського будівельного коледжу

Чир Надія – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму Ужгородського національного університету

Чоботько Ігор – маістр Інституту здоров'я, спорту та туризму Класичного приватного університету

Чоботько Маргарита – старший викладач кафедри СФП Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Чорноус Оксана – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу інновацій та стратегій розвитку освіти Інституту педагогіки НАПН України

Чубань Тетяна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української лінгвістики та методики навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Шайнер Ганна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Національного університету «Львівська політехніка»

Шахова Гульнара – старший викладач, кафедра педагогіки, філософії та мовної підготовки Харківської медичної академії післядипломної освіти

Шевченко Ірина – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри вищої математики Національного авіаційного університету

Шелестова Людмила – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник; провідний науковий співробітник відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України

Шкода Наталя – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, археології і філософії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Шокало Юлія – кандидат історичних наук, доцент завідувача відділом Рівненської Малої академії наук учнівської молоді

Шумигай Інна – кандидат сільськогосподарських наук лабораторії гідроекології Інституту агроєкології і природокористування НААН

Щапова Аліна – викладач кафедри медико-біологічних основ фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Яворівський Руслан – завідувач лабораторії морфології та систематики рослин, асистент кафедри ботаніки та зоології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Ядловська Ольга – кандидат історичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Якубовська Марія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри інформаційної, бібліотечної та книжкової справи Української академії друкарства

Янєва Людмила – викладач дошкільних дисциплін вищої кваліфікаційної категорії КЗ «Білгород-Дністровський педагогічний коледж»

Ярушак Марія – кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Яценко Таміла – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI – STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM VIII: DIALOG W ROZWOJU NAUK I EDUKACJI**

**Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ
TOM VIII: ДІАЛОГ У РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький**

***Макетування та верстка – Василь Герман
Дизайн обкладинки – Олег Лазебний***

***Редакція не завжди поділяє думки авторів, за зміст, достовірність
інформації та точність цитувань відповідальності не несе.
При передруці статей посилання на збірник є обов'язковим.***

Здано до набору 18.05.2020 р. Підписано до друку 25.05.2020 р.
Гарнітура Times. Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 22,9. Зам. № 801
Наклад 300 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Друк ПП «П'ОСВІТ»
Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна
тел. факс (03244) 2-23-35, тел.: 3-38-50, 2-23-76.
E-mail: posvitdruk@gmail.com